

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-07-57
E-mail: sectiamed@asm.md

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-07-57
E-mail: sectiamed@asm.md

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.8007.35 ”Estimarea riscului pentru sănătatea umană atribuit expunerii la substanțe chimice prioritare în Republica Moldova”, conducătorul proiectului – PÎNZARU Iurie, doctor în științe medicale, conferențiar universitar (Prioritatea Strategică I: Sănătate), perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției din 08.12.22 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2022 20.80009.8007.35 ”Estimarea riscului pentru sănătatea umană atribuit expunerii la substanțe chimice prioritare în Republica Moldova”, conducătorul proiectului – PÎNZARU Iurie, doctor în științe medicale, conferențiar universitar, Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (punctaj mediu calculat – 29,1).

Calificative pe criterii:

I) *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului* - “punctaj mediu 5”.

Rezultatele obținute denotă, că una din principalele surse de expunere la substanțele chimice cu efect perturbator asupra sistemului endocrin sunt produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților utilizate pe larg în agricultură. Din numărul total de denumiri comerciale ale produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților utilizate în țară 14,9% (145) au impact, demonstrat, asupra sistemului endocrin și sunt utilizate în cantitate de 264,4 tone anual, ceea ce constituie 10,4% din cantitatea medie totală utilizată.

II) *Diseminarea rezultatelor obținute* - “punctaj mediu 5”.

- articole în reviste cu categoria B – 7
- teze la conferințe internaționale – 7
- teze la conferințe naționale – 3
- ghiduri – 2.

III) *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare* - “punctaj mediu 5”.

- brevete de invenție – 4.

Rezultatele cercetărilor obținute vor servi ca model de studiu științific pentru alte forme nozologice netransmisibile, care vor permite elaborarea măsurilor de prevenție specifice,

orientate spre fortificării stării de sănătate a populației care prezintă potențialul de bază a unui viitor durabil dezvoltat.

IV) *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat - “punctaj mediu 3”.*

Pondere tinerilor cercetători – 22,2%.

Recomandări - **Se recomandă continuarea realizării proiectului.**

**Adjunctul conducătorului
Secției Științe ale Vieții
a AȘM, academician**

Eva GUDUMAC

**Secretar Științific al Secției
Științe ale Vieții a AȘM,
doctor**

Leonid CHIȘLARU